

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VOORZITTER VAN DE VIIe KAMER

A R R E S T

**nr. 216.625 van 1 december 2011
in de zaak A. 200.627/VII-38.123.**

In zake :

1. Pieter Henri VANDENBROEK
2. Arlette-Denise THEUNIS
3. Heidi DRIESEN
4. Benny VERSTRAETEN
5. Georgy Elise MOTTOUL
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Wim Mertens
kantoor houdend te 3580 Beringen
Scheigoorstraat 5
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

het VLAAMSE GEWEST, vertegenwoordigd door de Vlaamse
regering
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Bart Bronders
kantoor houdend te 8400 Oostende
Archimedesstraat 7
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

1. De vordering, ingesteld op 14 juni 2011, strekt tot de schorsing van de tenuitvoerlegging van het besluit van de Vlaamse minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur van 8 april 2011, waarbij het beroep aangetekend tegen de beslissing van de deputatie van de Provincie Limburg van 10 juni 2010 houdende het weigeren van de milieuvergunning aan de heer Wim Vos, voor het exploiteren van een varkensbedrijf, gelegen aan de Helderstraat 21 te Lummen, deels gegrond wordt verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een nota ingediend.

Auditeur Rita Van Den Eeckhout heeft een verslag opgesteld.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 24 november 2011.

Staatsraad Eric Brewaeys heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Wim Mertens, die verschijnt voor de verzoekende partijen, en advocaat Alexander Loobuyck, die loco advocaat Bart Bronders verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Auditeur Rita Van Den Eeckhout heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. Nadat het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Lummen op 16 juli 1979 een exploitatievergunning, geldig voor een termijn die verstrijkt op 16 juli 2009, had afgegeven voor een landbouwbedrijf voor 750 mestkalveren, wil Wim Vos een bedrijf met mestvarkens exploiteren aan de Helderstraat 21 te Lummen.

3.2. Op 18 december 2007 dient Wim Vos bij de deputatie van de

provincie Limburg een aanvraag in tot het verder exploiteren van de inrichting en tot de omvorming van het bestaande mestkalverenbedrijf naar een bedrijf met 2.128 mestvarkens. Bij beslissing van 30 april 2008 weigert de deputatie van de provincie Limburg de gevraagde vergunning. Wim Vos tekent tegen deze weigeringsbeslissing beroep aan bij de Vlaamse minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, die het beroep op 17 februari 2009 inwilligt. De huidige eerste en tweede verzoekende partij dienen tegen dit besluit bij de Raad van State een verzoekschrift in om de schorsing en de nietigverklaring ervan te vragen. Het besluit wordt bij arrest nr. 196.159 van 17 september 2009 geschorst en op 4 maart 2010, bij arrest nr. 201.484 vernietigd.

3.3. Op 10 november 2009 dient Wim Vos een aanvraag in bij de deputatie van de provincie Limburg voor de exploitatie van een nieuwe inrichting op dezelfde plaats. De aanvraag omvat onder meer twee stallen met plaatsen voor 1.440 mestvarkens en een grondwaterwinning

3.4. De deputatie van de provincie Limburg besluit op 10 juni 2010 dat de aangevraagde vergunning voor het exploiteren van een varkensbedrijf geweigerd wordt.

3.5. De exploitant tekent tegen dat besluit beroep aan bij de Vlaamse minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur.

3.6. De dienst Grondwaterbeheer van de afdeling Operationeel Waterbeheer van de Vlaamse Milieumaatschappij adviseert deels gunstig en deels ongunstig. De afdeling Stedenbouwkundig Beleid en Onroerend Erfgoedbeleid van het Departement Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed adviseert gunstig. de afdeling Milieuvergunningen van het Departement

Leefmilieu, Natuur en Energie adviseert op 3 september 2010 gunstig wat betreft de exploitatie van het varkensbedrijf en ongunstig wat de grondwaterwinning betreft. De Gewestelijke Milieuvergunningscommissie adviseert op 14 september 2010 gunstig wat betreft de exploitatie van het varkensbedrijf en ongunstig wat de grondwaterwinning betreft.

3.7. Op 8 april 2011 verklaart de minister het beroep deels gegrond, in die zin dat de beslissing wordt opgeheven. Aan Wim Vos wordt een milieuvergunning verleend voor het exploiteren van een varkensbedrijf, gelegen aan de Helderstraat 21 te Lummen, , op de kadastrale percelen, Afdeling 1, Sectie C, nrs. 278/R, 278/P en 259/Y3, mits naleving van een aantal voorwaarden.

Dit is de bestreden beslissing.

IV. Voorwaarden van de vordering tot schorsing van de tenuitvoerlegging

4. Luidens artikel 17, § 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, kan de schorsing van de tenuitvoerlegging alleen worden bevolen als ernstige middelen worden aangevoerd die tot de vernietiging van de aangevochten akte kunnen leiden, en op voorwaarde dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van die akte verzoeker een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen. Er kan alleen rekening worden gehouden met hetgeen daarover in het verzoekschrift werd uiteengezet en gestaafd. De Raad van State kan geen acht slaan op hetgeen in later ingediende geschriften of ter terechtzitting nog door de verzoekende partij wordt bijgebracht. De verwerende partij kan daarop immers niet meer schriftelijk repliceren en de auditeur kan daarover niet op een deugdelijke wijze advies verlenen in een procedure die op grond van artikel 22 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State essentieel schriftelijk is.

V. Moeilijk te herstellen ernstig nadeel

Standpunt van de verzoekende partijen

5. De verzoekende partijen vrezen dat hun leef- en woonklimaat ernstig zal worden verstoord door geurhinder die de grens van het aanvaardbare zal overschrijden. In het bijzonder halen zij in hun verzoekschrift aan: "Voordien zaten er maar 750 mestkalveren die al geurhinder veroorzaakten; verzoekende partijen kunnen aanvaarden dat die hinder dient getolereerd te worden in agrarisch gebied. De geurhinder van varkens is op zich reeds groter dan van een kalf; het is dan ook des te hinderlijker wanneer er nu 1440 mestvarkens zullen gestald worden; dit zal voor een enorme toename van de geurhinder zorgen, zodat deze niet meer aanvaardbaar is en abnormale proporties zal aannemen". Zij staven hun uiteenzetting met statistische gegevens van milieurapport Vlaanderen in verband met de geuremissie van de varkensstapel. Zij hebben het eveneens over stofhinder, transportoverlast en gevaar voor gezondheidsproblemen. Zij stellen dat de beschouwingen omtrent het moeilijk te herstellen ernstig nadeel van het arrest van de Raad van State nr. 196.159 van 17 september 2009 mutatis mutandis toepasbaar zijn op de huidige vordering, omdat ook te dezen moet worden vastgesteld dat:

"-er nog steeds een beperkte ruimtelijke scheiding aanwezig is tussen de eerste en tweede verzoekende partij.

-de regelgever de ligging van varkensstallen nog steeds problematischer acht uit milieuoogpunt.

-er nog steeds geen overtuigend element voorhanden is om elk risico op ernstige hinder voor omwonenden volledig uit te sluiten.

Het gegeven dat huidige aanvraag voorziet in een varkensbedrijf van 1.440 mestvarkens in plaats van 2.128 doet hier geen afbreuk aan. Huidige aanvraag omvat nog steeds bijna 70% van het aantal mestvarkens van de vorige aanvraag."

Beoordeling

6. Uit de gegevens van de zaak blijkt dat de twee stallen met een ammoniakemissiearm systeem worden uitgerust volgens de techniek van de biologische luchtwasser met een 70% of hogere emissiereductie. Dit maakt ook deel uit van de in de bestreden beslissing opgelegde bijzonder milieuvergunningsvoorwaarden, die onder andere bepalen dat het biologisch luchtwassysteem een ammoniakverwijderingsrendement moet hebben van minimaal 70 %, en dat een attest moet worden verleend, conform artikel 5.9.2.1.bis, § 2 van het besluit van de Vlaamse regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne (hierna :VLAREM II), dat aantoont dat de bouwwerken werden uitgevoerd volgens een lijst van bij ministerieel besluit van 19 maart 2004 goedgekeurde ammoniakemissiearme staltechnieken, vóór er varkens worden gehouden. In de bestreden beslissing wordt eveneens overwogen dat "in de toekomstige situatie de hinder behoorlijk zal dalen: 42,4% NH_3 minder ammoniak, 31,8% minder geuruitstoot, 39,6% minder fijn stof", waarbij de overheid zich baseert op een berekening - in beroep toegevoegd door de exploitant - die de nieuwe situatie (1.440 varkens met luchtwasser) vergelijkt met de situatie van 750 vleeskalveren en met de situatie van 1.440 vleesvarkens in stallen zonder luchtwasser. Uit die tabel blijkt dat de nieuwe situatie telkens gunstiger zou uitvallen wat het hinderaspect betreft in vergelijking met de andere situaties.

In tegenstelling tot wat de verzoekende partijen beweren kunnen de overwegingen omtrent het moeilijk te herstellen ernstig nadeel van het arrest van de Raad van State nr. 196.159 van 17 september 2009 niet zonder meer worden toegepast in de huidige betwisting. De installatie van het biologische luchtwassysteem werd ditmaal wel in de milieuvergunningsaanvraag opgenomen zodat de uitwerking ervan aan de opmerkingen en bezwaren van omwonenden tijdens het openbaar onderzoek kon worden onderworpen en de adviesverlenende

instanties het bij hun onderzoek (onder andere wat de effectiviteit betreft) konden betrekken. De verzoekende partijen maken dan ook niet aannemelijk dat het risico op ernstige hinder zich nog steeds in dezelfde mate opdringt als bij het toekennen van de vorige vergunning voor 2.128 varkens. De bestreden beslissing steunt overigens ook op een berekening waaruit blijkt dat 1.440 vleesvarkens in stallen, die worden uitgerust met een ammoniakemissiearm systeem, minder geurhinder zouden produceren dan de 750 mestkalveren. Deze elementen uit de bestreden beslissing betrekken de verzoekende partijen echter niet in de uiteenzetting van het moeilijk te herstellen ernstig nadeel. Zij staven hun argumentatie dat er een enorme toename van geurhinder zal zijn in vergelijking met de vroegere situatie niet in concreto.

Zelfs indien rekening wordt gehouden met de beperkte ruimtelijke scheiding tussen de woningen van de eerste en tweede verzoekende partij, en de inrichting, wordt niet concreet aannemelijk gemaakt dat er een reëel risico bestaat op een moeilijk te herstellen ernstig nadeel bij de uitvoering van de bestreden beslissing, in de vorm van ernstige geurhinder, mede gelet op de hogere tolerantiedrempel die wordt gevraagd in woongebieden met landelijk karakter en in agrarisch gebied.

De uiteenzetting over stofhinder, transportoverlast en verstoring van het leefklimaat van de eerste en de tweede verzoekende partij is te algemeen en te weinig onderbouwd om als een moeilijk te herstellen ernstig nadeel te kunnen worden aanvaard, gelet ook op de overwegingen terzake in de bestreden beslissing. De uiteenzetting van de gezondheidsproblemen en van de hinder specifiek wat de derde, vierde en vijfde verzoeker betreft, houdt rechtstreeks verband met de geurhinder, waarvan dus niet wordt aangetoond dat deze dermate ernstig zal of kan zijn dat de onmiddellijke schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing moet worden bevolen.

BESLISSING

1. De Raad van State verwerpt de vordering

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van een december tweeduizend en elf, door de Raad van State, VIIe kamer, samengesteld uit:

Eric Brewaeys,	staatsraad, waarnemend voorzitter,
bijgestaan door	
Bart Tettelin,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Bart Tettelin

Eric Brewaeys